

Vykradači hrobek se objevili mno-

Kdo jako první pronikl do Chufuovy pyramidy?

hem později. Jako první pronikl do Cheopsovy pyramidy chalífa Abdullah al-Ma'mún (813–833 n. l.),

syn chálify Háruna al-Rašída. Nechal prorazit tunel až do pohřební komory v naději, že v ní, stejně jako v jiných královských hrobech, nalezne velké bohatství. Nenalezl však nic s výjimkou dvacetiosmicentimetrové vrstvy netopýřího trusu, který se nacházel na podlaze a na zdech a který patřil novým „obyvatelům“ pohřební komory. Tím se Cheopsova pyramida stala pro hledače pokladů a vykradače hrobů nezajímavou.

Nikoli ovšem pro jiné lupiče. Nedlouho poté, co byla část Káhiry v roce 1168 n. l. zapálena a zcela zničena Araby (a to proto, aby nepadla do rukou účastníkům křesťanské kři-

Ve 12. století vytrhali Egypťané lesklé bílé kameny z pláště pyramidy a postavili z nich svoje nové domy.

Mešita ve starém městě v Káhiře. Často byly pro tyto stavby používány bílé vápencové desky z vnějších ploch pyramid.

žácké výpravy), vytrhali Káhiřané leskle bílé vápencové desky z vnějšího pláště pyramidy a použili je na stavbu nových domů. Ještě dnes nacházíme tyto desky v mnohých mešitách starého města. Zbylo jen stupňovité jádro pyramidy, které mohou obdivovat dnešní turisté.

Rozkrádání kamene padla za oběť také špička pyramidy, pyramidion, a nejvyšší vrstvy stavby. Proto již dnes pyramida není vysoká 146,6 metru, nýbrž jen 137,2 metru. Vrchol pyramidy tvoří v současné době čtverec o délce strany přibližně 10 metrů.

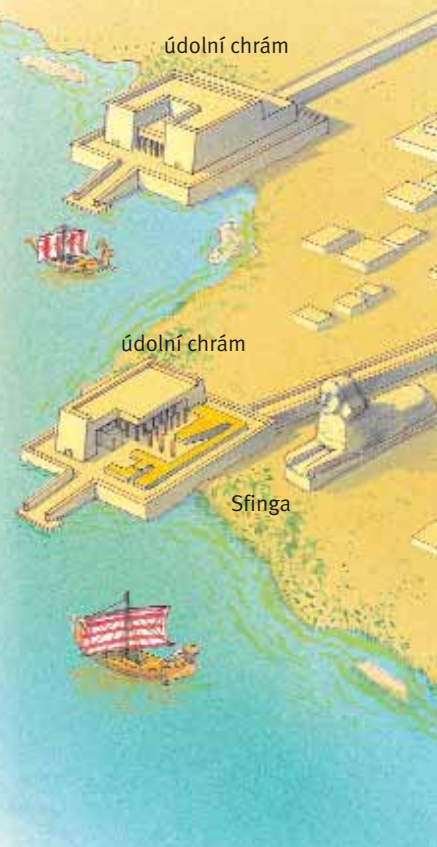
Jak vypadala soustava pyramidy?

Egypťští králové stavěli svoje pomníky ve formě pyramid přibližně po dobu jednoho tisíce let (mezi roky 2630 a 1640 př. n. l.)

Velká pyramida ale byla vždy jen jedním z děl rozsáhlé stavební soustavy. Přímo na ni navazoval velký chrám mrtvých. Ten se skládal ze dvou částí. Vnější část tvořila vstupní brána a sloupový dvůr, vnitřní část tvořily výklenky pro sochy krále a sklady,

PRVNÍ ARCHITEKT PYRAMID

se jmenoval Imhotep a působil kolem roku 2600 př. n. l. na dvoře faraona Džósera. Imhotep je považován za prvního génia světových dějin. Byl významným spisovatelem a lékařem, kterého ještě o tři tisíce let později uctíval lid Egypta jako boha léčebného umění. Je pokládán za vynálezce kamenných staveb, tedy staveb z lámaného kamene. Do té doby se budovy stavěly z usušených jílových cihel. Pyramida, kterou postavil Imhotep pro Džósera, byla šestistupňová, skládala se z 900 tisíc tun kamene a dosahovala do výše šedesáti metrů.

kteře měly faraona zaopatřovat zásobami v posmrtném životě.

Aby král mohl vést na věčnosti příjemný život, přinášeli kněží každodenně do chrámů oběti ve formě různých pokrmů. Vedle chrámu byl uložen okázalý člun, který měl sloužit panovníkovi jako dopravní prostředek.

Z chrámu mrtvých vedla dlouhá, zastřešená cesta dolů k Nilu. Zde stál údolní chrám s přístavištěm pro čluny, jež dopravili mrtvolu faraona a pohřební procesí přes Nil. V údolním chrámu bylo tělo krále nabalzmováno a posléze pochováno v pyramidě.

V blízkosti pyramidy se nacházely menší pyramidy pro královny a jednoduché hrobky („mastaby“) královských příbuzných, kněží a vysokých egyptských úředníků, kteří směli na onen svět faraona doprovázet a sloužit mu tam. Většina z těchto staveb do dnešní doby zmizela, často byly strženy již před tisíciletími a použity jako stavební materiál. Jen málo z nich přetrvalo obrovské časové údobí čtyř tisíc let a stalo se později předmětem vědeckého studia a turistickou atrakcí. S obdivem k těmto dílům a jejich tvůrcům se však mísí dojem marnosti vyplývaných prostředků a lidské práce...

Soustava pyramid v Gíze. S náhrobky Chufua a Rachefa dosáhlo egyptské pyramidové stavební umění svého vrcholu. Pozdější náhrobky, jako například Menkaureova pyramida, zůstaly značně menší, a často se vůbec nedochovaly.

